

Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętnienia ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 45 96 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

9 sierpnia 2018 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu srebrną monetę kolekcjonerską o nominale 10 zł „760-lecie Towarzystwa Strzeleckiego Bractwo Kurkowe w Krakowie”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych.

Więcej o NBP: www.nbp.pl
Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

Historia monety polskiej

Boratynka, tymf Jana Kazimierza

Monety okolicznościowe

Boratynka, tymf Jana Kazimierza

Burzliwe czasy, gdy na tronie zasiadał Jan Kazimierz (1648–1668), przyniosły ważne zmiany w polskim mennictwie. Najbardziej widoczną było pojawienie się w wielkich ilościach drobnej, czysto miedzianej monety – zdeprecjonowanego szeląga. Szelągi te nazywane są boratynkami od nazwiska włoskiego przedsiębiorcy Tytusa Liwiusza Boratyniego. Wybił on setki milionów tych monet w kilku mennicach, m.in. na zamku w Ujazdowie (dziś w granicach Warszawy). Były one potrzebne do opłacenia buntującego się wojska.

Drugą nowością w polskim systemie menniczym było wprowadzenie srebrnej monety jednozłotowej w postaci fizycznej. Do tej pory złotówka była jedynie jednostką rozliczeniową. Jak dawniej stanowiła równowartość 30 groszy. W rzeczywistości jednak jej wartość realna była o połowę niższa z powodu dużej domieszki miedzi. Złotówkę tę nazywano z kolei tymfem od nazwiska innego przedsiębiorcy menniczego – Andrzeja Tymfa (Andreas Tümphe z północnych Niemiec).

Jest więc zrozumiałe, że to właśnie te dwa nowe rodzaje monet zostały wybrane do zaprezentowania polskiego mennictwa tego okresu. Na awersie naszej nowej monety widnieje rewers tymfa, a na nim, pod koroną, nietypowa tarcza czteropolowa; po jej bokach litery A – T (Andrzej Tymf). W dwóch górnych polach tarczy umieszczono Orła i Pogoń, czyli herby Korony i Litwy. Dolne pole wypełnia napis określający nominal monety: XXX GRO / · POL.; w środku Snopek Wazów. W otoku napis: MONET[A]: NOV[A]: ARG[ENTEA]:REG[N]I POL[ONIAE] 1663, czyli „moneta nowa, srebrna Królestwa Polskiego”.

W tle opisanego rewersu tymfa umieszczono obowiązkową, okrągłą metryczkę z danymi określającymi emitenta współczesnej monety, czyli z Orłem i legendą RZECZPOSPOLITA POLSKA, oraz datą 2018.

Jako dodatkowy element, mający uatrakcyjnić cały stempel, a jednocześnie przybliżyć do epoki, wybrano motyw architektoniczny – sylwetkę póź-

nobarokowego (XVII/XVIII w.) kościoła kamedułów z fundacji Jana Kazimierza w Wigrach. Motyw ten, w poddruku laserowym, umieszczono w pustym polu z lewej strony tarczy jako jej tło.

Na stronie odwrotnej nowej monety widzimy awers tymfa z dużym monogramem królewskim pod koroną – ICR (Joannes Casimirus Rex). Wokół, w podwójnym otoku, biegnie niezwykła legenda, która tłumaczy niską jakość monety: DAT·PRETIVM·SERVATA·SALVS· / POTIORQ3·METALLO EST, co znaczy: „Wartość [tej monety] nadaje ocalone dobro [Rzeczypospolitej], które jest droższe od metalu”.

Opisany awers złotówki stanowi tło dla drugiej z opisywanych tutaj monet – miedzianego szeląga. Z braku miejsca pokazano tylko jego awers, czyli stylizowane na antyk popiersie Jana Kazimierza w laurowym wieńcu. Otacza je legenda z imionami króla: IOAN·CAS·REX· Na dole monogram Tytusa Liwiusza Boratyniego: T·L·B·

Na górze w półłuku biegnie napis objaśniający nazwę nowej monety: BORATYNKA, TYMF JANA KAZIMIERZA.

Stanisław Suchodolski

12 lipca 2018 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 20 zł z serii „Historia monety polskiej” – boratynka, tymf Jana Kazimierza.

Nominał 20 zł
metal: Ag 925/1000
stempel: lustrzany,
selektywne platerowanie
średnica: 38,61 mm
masa: 28,28 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 18 000 szt.

Projektant monety:
Dominika Karpińska-Kopiec
Emitent: NBP
Na zlecenie NBP monetę
wyprodukowała Mennica Polska S.A.

